શિક્ષણ સાગર એપ્લીકેશન દ્વારા સંપાદિત

પત્રક A ના નિષ્પત્તિ આધારિત પ્રશ્નો

ધોરણ – ૩

પર્યાવરણ

સત્ર – ૨

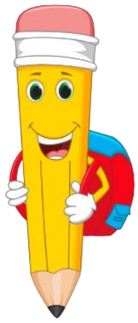

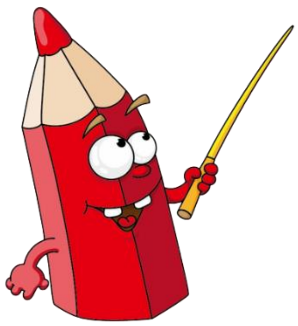

વર્ગ શિક્ષકશ્રીનું નામ : ....

વર્ગ : ....

શાળાનું નામ : ....

તાલુકો : .... જિલ્લો : ....

ધોરણ ૧ થી ૮ ની અધ્યયન નિષ્પત્તિ અને પાઠ આયોજન મેળવવા માટે ગુગલ પ્લે સ્ટોર પરથી શિક્ષણ સાગર એપ ડાઉનલોડ કરો.

રચનાત્મક મુલ્યાંકન પત્રક   વિષય - પર્યાવરણ   ધોરણ - ૩   (દ્વિતીય સત્ર)

શાળાનું નામ :   **તા.**   **પત્રક :- A**   **સને : 2022-23**

અ.નં	વિદ્યાર્થીનું નામ	14. આપણો ખોરાક		15. માટીની મજા		16. મારું ઘર		17. પત્રનો પ્રવાસ	18. રમતા રમતા	19. આપણા સાથી		20. કેટલા રે કેટલા		21. પાણી બચાવીએ		22. ડાબુ - જમણું	23. સુંદર કપડા	24. જીવનનું જાળું		25. મારો તાલુકો		શિક્ષણ સાગર			
		EV305 વિવિધ વયજૂથનાં લોકો, પ્રાણીઓ અને પક્ષીઓની ખોરાકની જરૂરિયાતો, ખોરાક અને પાણીની ઉપલબ્ધિ તથા તેમના ઘર અને આસપાસના પાણીના ઉપયોગ અંગેનું વર્ણન કરે છે.	વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ પ્રકારના રહેઠાણ વિશે જાણશે અને તેની ઉપયોગિતા વિશે કહી શકશે.	EV308 વર્તમાન અને ભૂતકાળની વસ્તુઓ અને પ્રક્રિયાઓમાં ભેદ પારખે છે.	સમૂહ કર્યો અને સ્થાનિક ઇનડોર - આઉટડોર રમતો તેમજ તેના નિયમોથી પરિચિત થાય છે.	EV304 ઘર, શાળા અને આસપાસના વિસ્તારની વસ્તુઓ, સ્થળો, ચિહ્નો અને પ્રવૃત્તિઓને ઓળખે છે.	સમૂહ કર્યો અને સ્થાનિક ઇનડોર - આઉટડોર રમતો તેમજ તેના નિયમોથી પરિચિત થાય છે.	EV316 નકશામાં પોતાના ગામ અને તાલુકાની વિગતો શોધી શકે છે અને તેની નોંધ કરે છે.	EV313 સમૂહ કાર્યો અને સ્થાનિક, ઈનડોર-આઉટડોર રમતોના નિયમોનું અવલોકન કરે છે.	EV307 જુદાં-જુદાં પ્રાણીઓ અને પક્ષીઓનાં લક્ષણો, પ્રવૃત્તિઓ, સમાનતા તથા અસમાનતાના આધારે જૂથ પાડે છે.	આસપાસના પર્યાવરણના પ્રાણીઓ, પક્ષીઓને ઓળખે છે.	EV306 કુટુંબના સભ્યોની ભૂમિકા, તેમની ટેવો, લક્ષણો, કાર્યો તથા સંયુક્ત કુટુંબમાં રહેવાની જરૂરિયાતનું વર્ણન લેખિત, મૌખિક કે અન્ય રીતે કરે છે.	પરિવાર અને પરિવારના સભ્યો સાથેના અરસપરસના સંબંધોને ઓળખે છે	EV305 વિવિધ વયજૂથનાં લોકો, પ્રાણીઓ અને પક્ષીઓની ખોરાકની જરૂરિયાતો, ખોરાક અને પાણીની ઉપલબ્ધિ તથા તેમના ઘર અને આસપાસના પાણીના ઉપયોગ અંગેનું વર્ણન કરે છે.	EV314 કુટુંબમાં રૂઢિગત કાર્યો/રમતો/ખોરાક વગેરેમાં થતા લિંગભેદ પ્રત્યે તથા શાળા અને કુટુંબમાં થતા ખોરાક અને પાણીના બગાડ વિશે મત વ્યક્ત કરે છે.	EV309 ઘર, શાળા અને વર્ગખંડના નકશામાં વસ્તુઓનું સ્થાન અને દિશાઓને સંજ્ઞા, પ્રતીક કે મૌખિક રીતે ઓળખે છે.	EV308 વર્તમાન અને ભૂતકાળની વસ્તુઓ અને પ્રક્રિયાઓમાં ભેદ પારખે છે.	EV305 વિવિધ વયજૂથનાં લોકો, પ્રાણીઓ અને પક્ષીઓની ખોરાકની જરૂરિયાતો, ખોરાક અને પાણીની ઉપલબ્ધિ તથા તેમના ઘર અને આસપાસના પાણીના ઉપયોગ અંગેનું વર્ણન કરે છે.	સારા કે ખરાબ સ્પર્શ, વિવિધ કાર્યો (કામગીરી / રમતો ખોરાક) માં એકધારાપણું અને શાળાકે પરિવારમાં થતાં અનાજખોરાક અને પાણીના બગાડ વિશે મત વ્યક્ત કરે છ	EV316 નકશામાં પોતાના ગામ અને તાલુકાની વિગતો શોધી શકે છે અને તેની નોંધ કરે છે	તાલુકા અંગેની સમજ કેળવી પોતાના તાલુકાનાં જેવાલાયક અને મહત્વનાં સ્થળો, લોકજીવન જેવી વિગતો અંગે કહી શકે છે	સત્રાંતે વિદ્યાર્થીઓ એ મેળવેલ જે તે નિશાની ઓની કુલ સંખ્યા			૪૦ માંથી મેળવેલ ગુણ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	√	?	×	

ધોરણ ૩ પર્યાવરણ એકમ ૧૪. આપણો ખોરાક

(1) EV305 વિવિધ વયજૂથનાં લોકો, પ્રાણીઓ અને પક્ષીઓની ખોરાકની જરૂરિયાતો, ખોરાક અને પાણીની ઉપલબ્ધિ તથા તેમના ઘર અને આસપાસના પાણીના ઉપયોગ અંગેનું વર્ણન કરે છે.

પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ⑥ માં લખો

૧. આપણા સ્વાથ્ય માટે નીચેનામાંથી કયો ખોરાક યોગ્ય છે ?

(અ) પિઝ્ઝા (બ) પાણીપુરી (ક) તુવેરટોઠા (ડ) વેફર્સ

૨. નીચેનામાંથી કયો ખોરાક વનસ્પતિમાંથી મળતી નથી ?

(અ) કેરી (બ) મધ (ક) ટામેટાં (ડ) પાલક

3. નીચેનામાંથી મસાલા તરીકે શાનો ઉપયોગ થાય છે ?

(અ) ડુંગળી (બ) બટાટા (ક) કોબીજ (ડ) હળદર

૪. આપણે ખાંડ શામાંથી મેળવીએ છીએ ?

(અ) શેરડી (બ) મકાઈ (ક) ગોળ (ડ) મગ

પ્રશ્ન-૨ આપેલા શબ્દોમાંથી જુદો પડતો શબ્દ શોધીને તેની નીચે લીટી દોરો

૧. લીંબુ, નારંગી, લસણ કેરી ,

૨. મધ, માંસ, ઈંડાં, કેળાં

૩. કોબીજ, હળદર, અજમો, મરચું પાઉડર

૪. વટાણા, મગ, રીંગણ, ચણા

આપણે ખોરાક કેમ લઈએ છીએ ?

____

____

____

શિક્ષણ સાગર

(2) EV306 વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ પ્રકારના રહેઠાણ વિશે જાણશે અને તેની ઉપયોગિતા વિશે કહી શકશે.

પ્રશ્ન-૧ નીચેના વિધાનો ખરા છે કે ખોટા તે લખો

(3)	૧.	દૂધ પ્રાણીજન્ય ખોરાક છે.	
(4)	૨.	લીંબુ એ વનસ્પતિનું મૂળ છે.	
(5)	3.	તુલસીનો છોડ ઔષધીય ગુણો ધરાવે છે.	
(6)	૪.	ઉધરસ આવે ત્યારે તુલસીના પાન ચાવવાં જોઇએ.	

પ્રશ્ન ૨ : આપણે વનસ્પતિનાં જુદા જુદા ભાગો જેવાં કે ફળ, ફૂલ, બીજ, મૂળ, પ્રકાંડ પર્ણ વગેરેનો ખોરાક તરીકે ઉપયોગ કરીએ છીએ. અહીં આપેલા ખોરાકની સામે તે વનસ્પતિનો કયો ભાગ છે તે લખો

ખોરાક	વનસ્પતિનો કયો ભાગ છે?	ખોરાક	વનસ્પતિનો કયો ભાગ છે?
કેળાં		ગાજર	
કોફી		ડુંગળી	
ચોખા,		ટામેટાં	
પાલક		હળદર	
ઘઉં		કોબીજ	
બીટ		આદુ	

પ્રશ્ન 3: તમે જાણતાં હોય તેવી ઔષધીય વનસ્પતિનાં કોઈપણ પાંચ નામ લખો.

પ્રશ્ન-૪ યોગ્ય જોડો જાડો

		અ	બ
(7)			
(8)	૧.	મધ -	ઔષધીય વનસ્પતિ
(9)	૨.	ગાજર -	પ્રાણીજન્ય ખોરાક
(10)	3.	અરડૂસી -	વનસ્પતિનું મૂળ
(11)	૪.	ઈંડાં -	વનસ્પતિજન્ય ખોરાક
(12)	૫.	ચોખા -	એક પ્રકારની માખીઓ એકઠું કરે

શિક્ષણ સાગર

ધોરણ ૩ પર્યાવરણ એકમ ૧૫. માટીની મજા

(3) EV308 વર્તમાન અને ભૂતકાળની વસ્તુઓ અને પ્રક્રિયાઓમાં ભેદ પારખે છે.

પ્રશ્ન-1 યોગ્ય જોડકા જોડો :

	અ	બ
(૧)	લુહાર	ઘડો બનાવી આપ્યો
(૨)	ગાય	હરણને ડરાવ્યું
(૩)	કૂવો	દાતરડું આપ્યું
(૪)	કુંભાર	પાણી આપ્યું
(૫)	કૂતરો	દૂધ આપ્યું

પ્રશ્ન-2 નીચે પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(1) તમારા ઘરે કે શાળામાં માટીમાંથી બનેલી વસ્તુઓની યાદી બનાવો.

____

____

____

(2) ઘડાના ઉપયોગો કયા કયા છે ?

____

____

____

(3) માટીના ઘડામાં રાખેલા પાણી અને તાંબાના બેડામાં રાખેલા પાણી વચ્ચે કયો ફરક જોવા મળશે

____

____

____

(4) ઘડાને આગમાં કે ભઠ્ઠીમાં શા માટે પકવવામાં આવે છે ?

____

____

____

શિક્ષણ સાગર

પ્રશ્ન-3 નીચે આપેલા ચિત્ર પરથી પ્રશ્નોના જવાબ આપો ?

(૧) ચિત્રમાં દેખાતી વ્યક્તિઓ શું કરી રહી છે ?

....

(૨) ઈંટ કેવી રીતે બનાવવામાં આવે છે ?

....

(૩) ઈંટને મજબૂત કેવી રીતે બનાવાય છે ?

....

ધોરણ ૩ પર્યાવરણ એકમ ૧૬. મારુ ઘર

(૫) EV304 ઘર, શાળા અને આસપાસના વિસ્તારની વસ્તુઓ, સ્થળો, ચિહ્નો અને પ્રવૃત્તિઓને ઓળખે છે.

૧. તમારી આસપાસ ક્યાં-ક્યાં પ્રકારનાં ઘર જોવા મળે છે ?

....

....

....

૨. તમારું ઘર બનાવવામાં કઈ-કઈ સામગ્રીનો ઉપયોગ થયો છે ?

....

....

....

૩. લોકો ઘર શા માટે બનાવે છે ?

....

....

....

૪. તમે તમારા ઘરને શણગારવા માટે કઈ કઈ વસ્તુઓનો ઉપયોગ કરશો ?

....

....

....

શિક્ષણ સાગર

પ્રશ્ન-૨ નીચે આપેલા ચિત્રોનું અવલોકન કરી તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

ચિત્ર-૧

ચિત્ર-૨

૧. ચિત્રમાં જોવા મળતાં ઘર બનાવવા માટે કઈ કઈ સામગ્રી વપરાઈ છે ?

ચિત્ર-૧	**ચિત્ર-૨**
....	....
....	....
....	....
....	....
....	....
....	....

૨. બંને ઘરનાં છાપરામાં શો તફાવત છે ?

ચિત્ર-૧	**ચિત્ર-૨**
....	....
....	....
....	....
....	....
....	....
....	....

shikshansagar.com The King of Education શિક્ષણ સાગર

પ્રશ્ન-૩ ખાલી જગ્યા પૂરો.

૧. લાકડામાંથી ઘર.................................. રાજ્યમાં બનાવવામાં આવે છે.

૨. હાઉસબોટ મોટાભાગે..................................સરોવરમાં જોવા મળે છે.

3. ભૂંગો... પ્રદેશમાં વસવાટ માટે મહત્વનો છે.

૪. બહુમાળી મકાનોમાં ઉપર જવા માટે .... નો ઉપયોગ થાય છે.

૫. જંગલની મુસાફરી દરમિયાન સાથે લઇ જઈ શકાય એવું રહેઠાણ..................... છે.

પ્રશ્ન-૪ નીચેનાં જોડકા જોડો.

	અ	બ
૧.	ખૂબ જ વરસાદ પડે.	રાજસ્થાન
૨.	ખૂબ જ બરફ પડે.	શિકારા
૩.	ખૂબ જ ગરમી પડે.	અસમ
૪.	બહુમાળી મકાનો,	મનાલી
૫.	હોડીમાં બનાવેલું ઘર.	રાજકોટ

૧. રણપ્રદેશના ઘરોની દીવાલો ખૂબ જ જાડી હોય છે.

....

....

૨. શહેરોમાં લોકો બહુમાળી ઘરોમાં રહે છે.

....

....

૩. દેશના જુદા-જુદા વિસ્તારોમાં જુદાં-જુદાં પ્રકારનાં ઘર છે.

....

ધોરણ ૩ પર્યાવરણ એકમ ૧૭. પત્ર નો પ્રવાસ

(7) EV316 નકશામાં પોતાના ગામ અને તાલુકાની વિગતો શોધી શકે છે અને તેની નોંધ કરે છે.

પ્રશ્ન-૧ માગ્યા મુજબ જવાબ લખો.

૧. નીચેના વાક્યોને ક્રમમાં ગોઠવી પત્રનો પ્રવાસ પૂર્ણ કરો.

(અ) મને અમદાવાદની ટ્રેનમાં બેસાડવામાં આવ્યો.

(બ) હું ઝીલના મામાના ઘેર પહોંચ્યો.

(ક) ટપાલી મને પોસ્ટ-ઓફિસ લઈ ગયો.

(ડ) મારા પર અમદાવાદની છાપ પાડવામાં આવી.

(ઇ) મને સુંદર અક્ષરે લખવામાં આવ્યો.

(ફ) મારા પર પાલનપુરની છાપ પાડવામાં આવી.

ઉત્તર :

૧...

૨. ....

3. ....

૪. ....

૫. ....

૬. ....

પ્રશ્ન ૨.નીચેના વિધાનો ખરા છે કે ખોટાં તે લખો.

(૧) પોસ્ટ-ઓફિસમાં માત્ર એક જ પ્રકારના પત્રો મળે છે. ☐

(૨) લેખિત સંદેશ મોકલવા ફેક્સનો ઉપયોગ થાય છે. ☐

(૩) પિનકોડ નંબર છ અંકોનો હોય છે. ☐

(૪) મોબાઈલથી લેખિત સંદેશ મોકલી શકાય નહીં. ☐

(૫) પોસ્ટ-ઓફિસમાં માત્ર ટપાલ મોકલવાનું જ કામ થાય છે. ☐

પ્રશ્ન-૩ નીચેનાં પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.

(૧) પત્રોના પ્રકાર કયા કયા છે ?

....

....

....

(૨) તમે જાણતાં હોય તેવા સંદેશાવ્યવહારનાં સાધનોનાં નામ લખો.

....

....

....

(૩) પોસ્ટ-ઓફિસમાં કઈ-કઈ વસ્તુઓ મળે છે ?

....

....

પ્રશ્ન-૫ નીચેનાં પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

૧. રીના પોતે લખેલો પત્ર ટપાલપેટીમાં ન નાખે તો શું થાય ?

....

૨. પત્રમાં સરનામું ખોટું લખાઈ જાય તો શું થાય ?

....

૩. સંદેશા વ્યવહાર માટે ટપાલી કેવી રીતે મદદગાર થાય છે ?

....

૪. ટેલીફોન અને મોબાઈલમાં શું તફાવત છે ?

....

ધોરણ ૩ પર્યાવરણ એકમ ૧૮. રમતા રમતા

(8) EV313 સમૂહ કાર્યો અને સ્થાનિક, ઈનડોર–આઉટડોર રમતોના નિયમોનું અવલોકન કરે છે.

**પ્રશ્ન–૧	ચિત્રો જુઓ અને આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.**

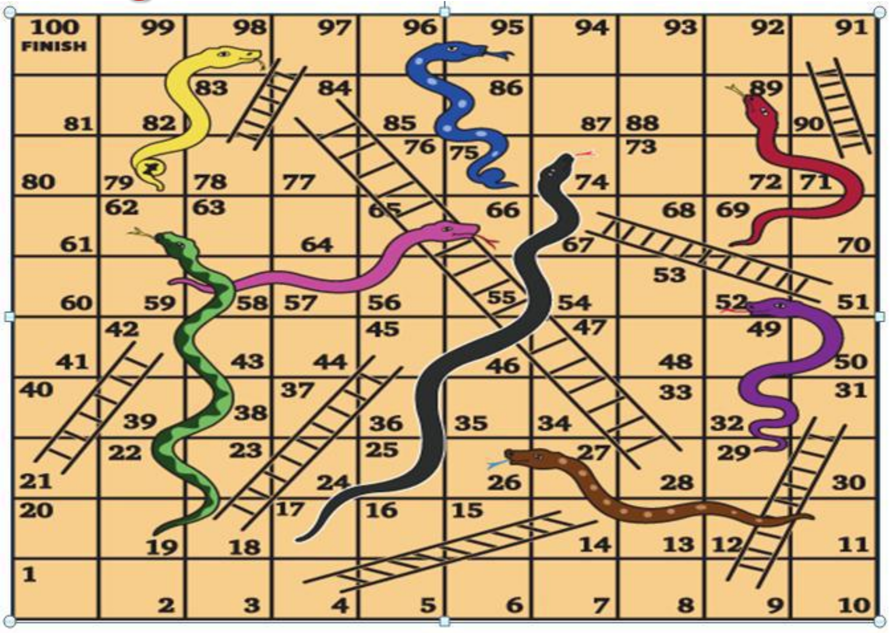

૧.	આ કઈ રમતનું ચિત્ર છે ?

____

૨.	આ રમત રમવા માટે કઈ કઈ વસ્તુઓની જરૂર પડે છે ?

____

3.	આ રમત કેવી રીતે રમાય ?

____

____

૪.	આ રમતમાં વિજેતા કેવી રીતે નક્કી થાય ?

____

____

શિક્ષણ સાગર

૫. આના જેવી બીજી કઈ કઈ રમત તમે જાણો છો ?

પ્ર–૨ નીચા પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

૧. તમે ઘરે કઈ–કઈ રમતો રમો છો ?

----

૨. પગથિયાંની રમતમાં ખેલાડી કેવી રીતે આઉટ થઈ શકે ?

----

૩. તમારા ઘરના સૌથી વડીલ પોતાના બાળપણમાં કઈ કઈ રમતો રમતા હતા ?

----

૪. પત્તાંનો ઉપયોગ કરી તમે કઈ કઈ રમતો રમો છો ?

----

૨. નીચેના વિધાનો ખરી છે કે ખોટાં તે લખો.

(૧) લંગડીની રમતમાં ઢોલકનો ઉપયોગ થાય છે. [ ]

(૨) ચેસની રમતમાં ઘોડો અને હાથી વગેરે હોય છે. [ ]

(૩) કેરમ રમવા મેદાન જરૂરી છે. [ ]

(૪) પત્તાની રમતમાં કુલ બાવન પત્તાં હોય છે. [ ]

(૫) મોબાઈલમાં પણ રમત રમી શકાય છે. [ ]

ધોરણ ૩ પર્યાવરણ એકમ ૧૯. આપણા સાથી

(9) EV307 જુદાં-જુદાં પ્રાણીઓ અને પક્ષીઓનાં લક્ષણો, પ્રવૃત્તિઓ, સમાનતા તથા અસમાનતાના આધારે જૂથ પાડે છે.

પ્રશ્ન-૧નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

૧. તમને ગમતાં પ્રાણી-પક્ષીનાં નામ લખો.

____

____

____

૨. કોઈ પક્ષીને પંખાથી ઈજા થાય તો તમે શું મદદ કરશો ?

____

____

____

૩. પાલતું પ્રાણી માટે તેનો માલિક શું શું કરે છે ?

____

____

____

૪. રોડ ઉપર ગાય કે અન્ય પ્રાણીને અકસ્માત થાય તે તમે શું કરશો ?

____

____

____

૫. પાલતું પ્રાણીઓના ઉપયોગો લખો.

____

____

પ્રશ્ન-2 તમે પ્રાણીઓ માટે શું કરશે ?

- અકસ્માત થાય ત્યારે તેની પ્રાથમિક સારવાર કરું,
- ભૂખ્યું હોય ત્યારે - ______________________________
- વરસાદ પડે ત્યારે - ______________________________
- અન્ય બાળકો હેરાન કરે ત્યારે – ______________________

• ગરમી પડે ત્યારે - ______________________________

(10) આસપાસના પર્યાવરણના પ્રાણીઓ, પક્ષીઓને ઓળખે છે.

પ્રશ્ન-3 પાલતું પ્રાણી વિશે માંગેલ વિગત યોગ્ય રીતે લખો.

પ્રાણીનું નામ	આપણે તેને કેમ રાખીએ છીએ ?
ભેંસ	
માછલી	ઘરમાં શોભા વધારે છે.
	ભારવહન કરે છે.
સસલું	
	ખોરાક માટે ઈંડાં આપે છે.
	ઉંદરને પકડી મારે છે.
પોપટ	
ગધેડું	
	ઘરની ચોકી કરે છે.

પ્રશ્ન-4 ચિત્રને આધારે વર્ણન કરશે.

____

____

____

____

ધોરણ ૩ પર્યાવરણ એકમ ૨૦. કેટલા રે કેટલા

(11) EV306 કુટુંબના સભ્યોની ભૂમિકા, તેમની ટેવો, લક્ષણો, કાર્યો તથા સંયુક્ત કુટુંબમાં રહેવાની જરૂરિયાતનું વર્ણન લેખિત, મૌખિક કે અન્ય રીતે કરે છે.

પ્રશ્ન–૧ નીચા પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

૧. તમે તમારી શાળામાં રમતા હોય તે રમતોનાં નામ લખો.

____

____

____

૨. જે બાળકોના માતા-પિતા અલગ-અલગ શહેરમાં રહેતા હોય તેમને કેવી તકલીફો પડતી હશે? -

____

____

3. તમારા કુટુંબ વિશે લખો.

____

____

પ્રશ્ન–૨ ઘરના બધા સભ્યો દ્વારા કરવામાં આવતું કામ લખો.

ઉદા. માતા-રસોઈ બનાવે છે.

૧ ____

૨ ____

3 ____

૪. ____

૫. ____

(12) પરિવાર અને પરિવારના સભ્યો સાથેના અરસપરસના સંબંધોને અને કુટુંબના પ્રકારોને ઓળખે છે.

પ્રશ્ન-૧ નીચેતા વિધાનો વાંચી તે વિગત મોટાભાગે ક્યા પ્રકારો કુટુંબો થઈ શકે છે તે ☐ વડે અને કયા પ્રકારના કુટુંબમાં થઈ શકતી નથી તે **X** વડે જણાવો.

ક્રમ	વિગત	મોટું કુટુંબ	નાનું કુટુંબ
૧.	ટીવી પર પોતાની પસંદગીના કાર્યક્રમ જોઈ શકે છે.		
૨.	જમવાનું પૂરતા પ્રમાણમાં મળી રહે છે.		
3.	સારાં કપડાં મળી રહે છે.		
૪.	રમકડાં પૂરતા પ્રમાણમાં મળી રહે છે.		

૫.	પ્રવાસમાં જઈ શકાય છે.		
૬.	લેપટોપ/મોબાઈલ મેળવી શકાય છે.		
૭.	નાણાંની બચત વધુ થાય છે.		
૮.	મુસાફરી સરળતાથી કરી શકે છે.		
૯.	બાળકોનો ઉછેર કરવામાં મુશ્કેલી પડે છે.		
૧૦.	દરેકની જરૂરિયાત પૂરી થઈ શકે છે.		

પ્રશ્ન : ૨ પ્રશ્નોના જવાબ ૧ શબ્દોમાં સબંધનું નામ આપો.

૧.તમારા કુટુંબના તમામના નામ અને સબંધો લખો.

૨. કાકા નાં પત્ની ને શું કહેવાય ....?

૩. પિતાજીના માતા ને શું કહેવાય ....?

૪. માસીના બહેન તમારે શું થાય ....?

shikshansagar.com · The King of Education · શિક્ષણ સાગર

ધોરણ ૩ પર્યાવરણ એકમ ૨૧. પાણી બચાવીએ

(13) EV305 વિવિધ વયજૂથનાં લોકો, પ્રાણીઓ અને પક્ષીઓની ખોરાકની જરૂરિયાતો, ખોરાક અને પાણીની ઉપલબ્ધિ તથા તેમના ઘર અને આસપાસના પાણીના ઉપયોગ અંગેનું વર્ણન કરે છે.

પ્રશ્ન–૧ ચિત્રમાં આપેલ પાણીસંગ્રહ કવાની રીતો વિશે લખો.

ખેત તલાવડી	જમીનની અંદરની ટાંકીમાં સંગ્રહ
	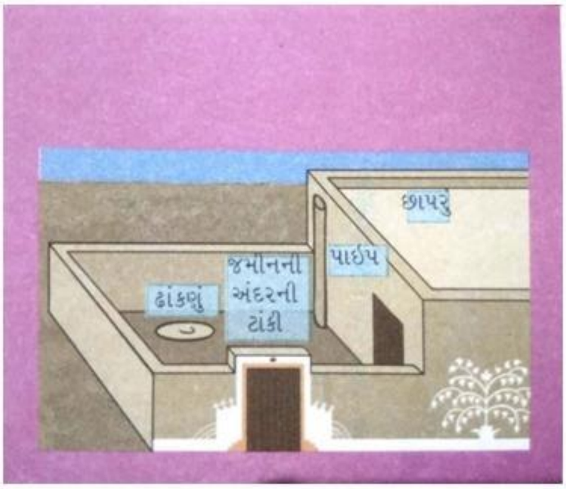

પ્રશ્ન–૪ રંગ પૂરો. પાણી બચાવ (લીલો) પાણી બગાડ (લાલ)

૧. ઉમંગ વરસાદના પાણીનો ટાંકીમાં સંગ્રહ કરે છે. ○

૨. આયુષ પાણીની ટાંકીમાં હાથ-પગ ધોવે છે. ○

3. રવિ શાળાના નકામા પાણીને બગીચામાં જવા દે છે. ○

૪. ધ્રુવ તેના ઘરના ચાલુ નળ બંધ કરતો નથી. ○

૫. દિપે પાણીની તૂટેલી પાઈપ રીપેર કરી. ○

(14) EV314 કુટુંબમાં રૂઢિગત કાર્યો/રમતો/ખોરાક વગેરેમાં થતા લિંગભેદ પ્રત્યે તથા શાળા અને કુટુંબમાં થતા ખોરાક અને પાણીના બગાડ વિશે મત વ્યક્ત કરે છે.

પ્રશ્ન– ૧ નીચેની પશિસ્થિતિઓમાં તમે શું કરશો

૧. શાળાના નળમાંથી પાણી ટપકે છે.

____

____

૨. તમારા પડોશીના ઘરે ટાંકીમાંથી પાણી ટપકે છે.

____

____

૩. રસ્તા પર કોઈ જગ્યાએ પાણીનો નળ તૂટી ગયેલો છે ?

____

____

૪. તમારાથી જમીનનું ખોદકામ કરતાં ભૂલથી પાણીની પાઈપ તૂટી જાય તો શું કરશો ?

____

____

પ્રશ્ન-૨ આ પાણીનો તમે ક્યાં ઉપયોગ કરશો ?

(૧) પોતું કર્યા બાદ વધ્યું હોય તે પાણી ______________________

(૨) વાસણ ધોતા વધ્યું હોય તે પાણી ________________________

(૩) પ્રાણીઓને નવડાવતાં વહેતું હોય તે પાણી ____________________

શિક્ષણ સાગર

ધોરણ ૩ પર્યાવરણ એકમ ૨૩. સુંદર કપડા

(16) EV308 વર્તમાન અને ભૂતકાળની વસ્તુઓ અને પ્રક્રિયાઓમાં ભેદ પારખે છે.

પ્રશ્ન–૧ જ્યારે આપણાં કપડાં ન હોય ત્યારે સારું અને પહેરવાલાયક હોય છે. જુના થાય કે ફાટી જાય ત્યારે આપણે તેનો અન્ય ઉપયોગ પણ કરીએ છીએ. તમારા ઘરે જૂનો છે નક્રામાં પહોતો અન્ય ક્રિયો ઉપયોગ થાય છે તે જણાવો.

ઉદા. મમ્મીની સાડી : ઝભલું બનાવવા, ગોદડી બનાવવા, ડસ્ટર બનાવવા, પડદા બનાવવા માટે.

૧. ચાદર : ....

૨. હાથરૂમાલ : ....

૩. બારીના પડદા : ....

૪. પપ્પાનું પેન્ટ : ....

૫. .... : ....

૬. .... : ....

પ્રશ્ન–૨ નીચેના કોષ્ટકમાં વિગતો ભરો.

જગ્યા/પ્રસંગ	તમારો પહેરવેશ
શાળા	શાળાનો ગણવેશ
લગ્નપ્રસંગે	
પ્રવાસ કે મુસાફરી દરમિયાન	
જન્મ દિવસની પાર્ટીમાં જાઓ ત્યારે	
હોળી	
રાત્રે સૂતી વખતે	
મરણપ્રસંગે	
દિવાળી	

ધોરણ ૩ પર્યાવરણ એકમ ૨૩. સુંદર કપડા

(16) EV308 વર્તમાન અને ભૂતકાળની વસ્તુઓ અને પ્રક્રિયાઓમાં ભેદ પારખે છે.

પ્રશ્ન–૧ જ્યારે આપણાં કપડાં ન હોય ત્યારે સારું અને પહેરવાલાયક હોય છે. જુના થાય કે ફાટી જાય ત્યારે આપણે તેનો અન્ય ઉપયોગ પણ કરીએ છીએ. તમારા ઘરે જૂનો છે નક્કામાં પહોતો અન્ય ક્રિયો ઉપયોગ થાય છે તે જણાવો.

ઉદા. મમ્મીની સાડી : ઝભલું બનાવવા, ગોદડી બનાવવા, ડસ્ટર બનાવવા, પડદા બનાવવા માટે.

૧. ચાદર : ....

૨. હાથરૂમાલ : ....

૩. બારીના પડદા : ....

૪. પપ્પાનું પેન્ટ : ....

૫. .... : ....

૬. .... : ....

પ્રશ્ન–૨ નીચેના કોષ્ટકમાં વિગતો ભરો.

જગ્યા/પ્રસંગ	તમારો પહેરવેશ
શાળા	શાળાનો ગણવેશ
લગ્નપ્રસંગે	
પ્રવાસ કે મુસાફરી દરમિયાન	
જન્મ દિવસની પાર્ટીમાં જાઓ ત્યારે	
હોળી	
રાત્રે સૂતી વખતે	
મરણપ્રસંગે	
દિવાળી	

ધોરણ ૩ પર્યાવરણ એકમ ૨૪. જીવનનું જાળું

(17) EV305 વિવિધ વયજૂથનાં લોકો, પ્રાણીઓ અને પક્ષીઓની ખોરાકની જરૂરિયાતો, ખોરાક અને પાણીની ઉપલબ્ધિ તથા તેમના ઘર અને આસપાસના પાણીના ઉપયોગ અંગેનું વર્ણન કરે છે.

પ્રશ્ન-૧. નીચેતા પ્રશ્નોના જવાબ લખો ?

૧. લાકડું શામાંથી મળે ? ....

૨. ઘર શાનું બને ? ....

૩. પીવાનું પાણી ક્યાંથી મળે ? ....

૪. ઈંટ શાની બને ? ....

૫. પક્ષી કઈ-કઈ વસ્તુઓનો ઉપયોગ કરી માળો બનાવે ? ....

૬. માણસ સિવાય પાણી કોને કામ આવે ? ....

૭. ગરમી અને પ્રકાશ કયાંથી મળે ? ....

૮. જમીન શાની બનેલી હોય છે ? ....

૯. કૂંડામાં ભરવા માટી ક્યાંથી મળે ? ....

૧૦. કાગળ બનાવવા શું વપરાય ? ....

૧૧. જમીનમાં કયાં કયાં પ્રાણીઓ કે જીવજંતુઓ રહે ? ....

૧૨, મધમાખી શામાં રહે ? ....

૧૩. નાળિયેરના રેસાનો ઉપયોગ શું-શું બનાવવા થાય છે ? ....

(18) સારા કે ખરાબ સ્પર્શ , વિવિધ કાર્યો (કામગીરી / રમતો ખોરાક) માં એકધારાપણું અને શાળાકે પરિવારમાં થતાં અનાજખોરાક અને પાણીના બગાડ વિશે મત વ્યક્ત કરે છે.

પ્રશ્ન-૧ કોસમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પુરો

(ઘાસ, છાંયો, પંખી, દૂધ, ગાય-ભેંસ, ઉંદર, બિલાડી, પાણી, ઝાડ, સાપ, હવા)

૧. મને ગમે છે ઝાડનો ....

૨. ઝાડ ઉપર છે. .... નો માળો.

૩. માળો બન્યો છે સૂકા .... નો

૪. ઘાસ-પાંદડાં .... ખાય.

૫. ગાય-ભેંસનું .... વખણાય.

૬. દૂધ તો .... ચપ... ચપ... ચાટે.

૭. બિલાડી જોઈને .... કેમ ભાગે ?

૮. ઉંદરને તો .... ગળી જાય.

૯. સાપ તો .... પર પણ ચડી જાય.

૧૦. ઝાડ.. ને તડકો ખાય.

ધોરણ ૩ પર્યાવરણ એકમ ૨૫. મારો તાલુકો

(19) EV316 નકશામાં પોતાના ગામ અને તાલુકાની વિગતો શોધી શકે છે અને તેની નોંધ કરે છે.

પ્રશ્ન–૧ આજુબાજુના વિસ્તારને નકશા મુજબ નીચેનાં પક્ષોના જવાબ લખો.

૧. તમારા ગામના ફળિયા/મહોલ્લાનાં નામ – ....

૨. તમારા ગામની પૂર્વમાં આવેલું ગામ – ....

3. તમારા ગામની પશ્ચિમે આવેલું ગામ – ....

૪. તમારા ગામની ઉત્તરે આવેલું ગામ – ....

૫. તમારા ગામની દક્ષિણે આવેલું ગામ – ....

(20) તાલુકા અંગેની સમજ કેળવી પોતાના તાલુકાનાં જોવાલાયક અને મહત્વનાં સ્થળો , લોકજીવન જેવી વિગતો અંગે કહી શકે છે

પ્રશ્ન–૧ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

૧. ઘણાં ફળિયાં કે મહોલ્લા ભેગા મળી બને ? ....

૨.ઘણાં ગામના સમૂહથી શું બને ? ....

3. ઘણા તાલુકાના સમૂહથી શું બને ? ....

૪. ઘણા જિલ્લાના સમૂહથી શું બને ? ....

પ્રશ્ન-૨ તમારા અને તમારા મિત્ર કે મામાના ગામ વિશે લખો.

વિગત	તમારા ગામ વિશે	તમારા ....ગામ વિશે
ગામનું નામ		
ગામનો તાલુકો		
ગામમાં જોવા મળતાં પ્રાણીઓ		
ગામમાં ઉજવાતા તહેવારો		
ગામમાં ભરાતા મેળાઓ		
ગામનાં ધાર્મિક સ્થળો		
ગામમાં રહેતા તમારા સંબંધીઓ		
ગામનો જિલ્લો		
ગામમાં નદી છે ? કઇ ?		
ગામમાં તળાવ છે ? નામ લખો.		
ગામમાં જવા માટે બસ, રિક્ષા કે ટ્રેનમાં જવું પડે?		
તમારે ગામનું નવું નામ પાડવું હોય તો શું નામ પાડશો ?		

શિક્ષણ સાગર

SHIKSHAN SAGAR

(શિક્ષણ સાગર)

એપ્લીકેશન ની વિશેષતા

આ એપ્લીકેશન મુખ્ય ત્રણ વિભાગમાં વહેચવામાં આવી છે .

૧. ટીચર ૨. વિદ્યાર્થી
૩. ટીચર હેલ્પ ડેસ્ક

ટીચર – ઓનલાઈન હાજરી , MDM હાજરી , SAS ગુજરાત , ગુણોત્સવ પોર્ટલ , જ્ઞાનકુંજ પ્રોજેક્ટ , GSHALA લોગીન , આધાર ડાયઝ એન્ટ્રી , શિષ્યવૃત્તિ ઓનલાઈન હાજરી , ખેલ મહાકુંભ એન્ટ્રી , ઈન્સ્પાયર એવોર્ડ એન્ટ્રી , CPF ચેક કરો , ઓનલાઈન PLI – LIC ભરો .

અમારા શિક્ષણ સાગર વોટ્સઅપ ગ્રુપમાં જોઈન થાઓ.

શિક્ષણ સાગર
JOIN GROUP

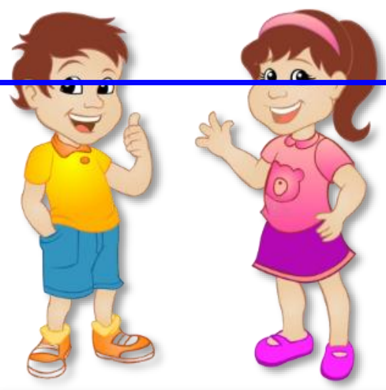

વિદ્યાર્થી – પાઠ્યપુસ્તક , પાઠ આયોજન , શિક્ષક આવૃત્તિ , સ્વ અધ્યયનપોથી , ઓનલાઈન MCQ , યુનિટ ટેસ્ટ , એકમનું સ્વાધ્યાય , MP3 કાવ્ય , અધ્યયન નિષ્પતી , અધ્યયન નિષ્પતી આધારિત પ્રશ્નો , સંદર્ભ સાહિત્ય અને આ બધું પાઠ વાઈઝ

ટીચર હેલ્પ ડેસ્ક – શિક્ષક ઉપયોગી મટેરિયલ્સ , તમારું બનાવેલું મટેરિયલ્સ અમને આપો , તમારે જે મટેરિયલ્સ જોઈએ તે અમને કહો , મૂંઝવણ અને માર્ગદર્શન .

અમારા શિક્ષણ સાગર એપ્લીકેશન પ્લે-સ્ટોર માંથી ડાઉનલોડ કરો.

JOIN
શિક્ષણ સાગર
APPLICATION